

Minden alkalomra **GF** harisnyákat

mert a legszebb legjobb, és legolcsóbb.
Gyári lerakat

Pollák Testvéreknel

A festő hirdeti:

Éhezünk? Nyomorogjunk?

A művész minden külső behatás iránt érzékenyebb, mint a kisebb problémákkal terhelt polgár. Olyan, mint egy antena, amely a finomabb és messzebből jött rezdüléseket is megérzi. Különböző is erejének, figyelmének koncentrált eredményét a műveiben kell adnia mint ember, tehát irratibilisabb lesz, a jó és rossz egyképpen felfokozott hatással van rá. Pillanatnyilag tehát boldogabb, mint az ugynevezett normális ember, de sokkal szerencsétlenebb is. Fel kell tennünk tehát a kérdést, hogy szükséges-e, hogy a művész még nyomorogjon is? A mesterségbeli, legtöbbször csak iszonyu szenvedések árán megoldható problémáin túl szükség van-e arra, hogy kenyérgondja és egyéb köznap problémái is legyenek?

Az utóbbi időkben ugyanis, ha a művészek mai helyzetéről volt szó, a megoldástkeresők még azokat az ősrégi patrónokat is előszedegették a lomtárból, amelyekkel valamikor sikerrel lehetett rózsaszín felhőket festeni a gond és nyomorúság fekete horizontjára! E patronok szerint egyáltalán nem baj, ha a művészek nyomorognak, elvégre minden, vagy legalább is minél több rossz is át kell élniök, hogy ezáltal alkotó géniuszuk gazdagabb lehessen. Nem szabad, hogy a művészek jól folyják a sorsa, mert akkor elpuhul, esetleg terméketlenné válik és nehezebb problémákkal nem tud megbirkózni. Tessék küzdeni — mondják néha felülről, — a legnagyobbak is mind átestek ezen az életfrázison, mégis mennyi halhatatlant alkottak! Ne legyen most arról szó, hogy a magyar művészet a legcsodálatosabb korszakát éli most, soha nem tapasztalt gazdag kiteljesedésnek indult, úgy mindent el kellene követni az irányban, hogy munkássága lehetővé tétessék, hogy az egész művelt világ felfigyelt reá és várakozásteljesen néz új produktumai felé, — most ne beszéljünk erről! Csak azt a kérdést tegyük most fel: szükséges-e, hogy a művész nyomorogjon?

A magyar festőművészgárda két elsősorbeli tagja válaszol erre a kérdésre. Mind a kettő régen befutott ember. Nevüket és munkásságukat az ország határára túl is számontartják.

Aba-Novák Vilmos

ezeket mondja:

— Az életet ismerni kell. Ehhez nem szükséges, hogy a művész nyomorogjon. Ezt kéreken tagadom! Legyen a művész sokat tapasztalt, széles látókörű, minden helyzettel megbirkózni tudó ember. Fusson osztályrészeül az indulás éveiben a nyomorúság is, nem fog belepusztulni. De, hogy ez végelgyengülésig tartson, hogy ebből alkotó géniusának haszna lehessen, sőt, hogy termékenyebb, színesebb, gazdagabb fantáziával bíró legyen ezáltal, — az mérőben névetséges! Knut Hamsun megírta személyes tapasztalatai alapján az „Éhség”-et, de mennyi nagyszerű művel ajándékozta meg meg a világirodalmat, akkor, amikor már nem nyomorgott? Igen, ismernünk kell az életet. Egy jó művész tudjon kora reggel téglát hordani, nappal képet festeni, este egy vérbeli herceget kioktatni arra, hogy mi a tennivalója, hogyan viselkedjék. Rengeteg nevet tudnék felsorolni, olyan művészekét, akik sohase ismerték a nyomort, mégis abszolút műbeccsű alkotásokat hagytak hátra. Itt mindjárt azt is megjegyzem, hogy személyes szükségletükön túl, csak annak a kérdésre, hogy alkothatunk-e, már bizonyos anyagi feltételekhez van kötve: például műanyag-költség, rezsi! Hát ha nyomorúságunkban még a feltételek megszerzése is problematikusok, akkor ez talán inspirálólag hat reánk? Hiszen rosszabbul állunk, mint egy kisiparos, akivel látszólag

hasonló kalkulációs-síkon állunk! A kisiparosnak is van műhely, rezsi és anyagköltsége, de rendszerint szállít valakinek, készítményeit előre megrendelik, előleget kap, de nekünk fogalmunk sincs arról, ki veszi meg a képeinket, tehát óriási rizikó-százalékkal dolgozunk! Nem tudunk még kalkulálni sem, nyomorúságunknak ez az állapot a főoka! Származhat ebből valami jó? Jobban kiteljesedünk, tökéletesebbet alkotunk? Ugyan kérem!

Egri József

így válaszolt a kérdésre:

— Ugy indultam a művészet útjára, hogy számoltam mindennel. Nem gondoltam arra, hogy azért, amit vívódásaimban képek alkotok, pénzt is lehet kapni. Hogy akadnak emberek, akik ezeket a dolgokat megveszik. Nem azt akarom ezzel mondani, hogy az ember ne tudjon annyi pénzhez sem jutni, hogy tovább munkálkodhassék, vagy hogy dobjuk el magunktól az élet minden javát! Hanem a fiatal művész-nemzedékhez akarok szólni, amely már az indulásnál boltosügynek látja a művészetet, amellyel elsősorban pénzt lehet szerezni! Ez fundamentális hiba sok mai fiatalnál! Kezdő festők, akiknek elmélyedve kellene vívniok mindnyájuk első nagy harcát önmagukkal, akiknek még gondolni sem szabadna arra, hogy könnyű keresetre tegyenek szert: sorba járják a beérkezettebbek műterméit, rajzokat

koldulnak össze, így szerezve egy könnyű bázist a művészkedéshez, amelynek lényege náluk persze nem egy küzdelmes szemlélődés és cél felé való igyekezés, hanem megtévesztő külsőség és könnyelmű élet. Némelyik még annyira is megy, hogy megrendeli a témát, amelyet valószínűleg már nála is megrendeltek. Ha egy ilyen elhelyezett rajz árán legalább egy hétig dolgozna az a fiatal ember, megérdemelne minden támogatást, de erről szó sincs. Mindennap bekopogtat az egyik műterembe, mindennap szerez egy-két rajzot, eladja és könnyen él. Nincs a művészek lelki szüksége arra, hogy nyomorogjon, ettől nem lesz nagyobb művész, de a kezdő években kitérni minden megpróbáltatás elől, mások eredményeiből élni, semmi ódiomot nem vállalni a művészet nagy rangjáért, nem erkölcsös dolog.

Tehát?

Tapasztalatszerzéshez hasznosnak látszik az anyagi élet minden lehetséges fázisát átélni hiszen rendszerint — muszáj is. De a mai művész-nomoruságot, — amikor anyag, lakás, ruházat, betevő falat egyre problematikusabb, — szükséges rossznak állítani be, amelyen segíteni nem feltétlenül kell: enyhén szólván éppen olyan könnyelmű gazdálkodás idegen javakkal, mint ama küzdelmet kerülő piktör-ifjakkal, parazita élete, akik felkiismeretlen kényelmességgel tapadnak a magyar kultúréletnek már javakat termelő indáira.

Tihanyi János Lajos,

RINGLISPIEL

A **Délmagyarország** az idén szakítani akar a sablónnal és **Karácsonyi könyvajándékával** kellemes meglepetést szeretne szerezni közönségének.

Célunk, hogy friss, ötletes, főként

vidám anyagot

adjunk az olvasó kezébe. Napjainkban, amikor a nyomasztó gond lett urá az emberiség felett, jótétetményt gyakorol, aki egy csepp derűt hoz a hétköznapi szürkeségébe.

Derűsek akarunk lenni...

nívós, válogatott, írói készséggel megírt dolgok bőséges tárával haladva végig a történelmi múlt, továbbá a jelen minden ágának egyes fejezetein. Kitérünk az irodalomra, a színházra, a képzőművészetre, általában mindenre, amiből csak a derűt halásszuk ki. Egyszerűen Karácsonyi Könyvünk közleményei nem súlyos disszertációk, hanem könnyed tollal megírt apróságok, jelenetek, anekdoták, versek, emléksorok lesznek, anélkül, hogy bántóak, vagy a közéleti érzékenység területére elkalandozók lennének.

RINGLISPIEL